

Erodoto, Storie

7,CXXXIII. ἐς δὲ Ἀθήνας καὶ Σπάρτην οὐκ ἀπέπεμψε Ζέρξης ἐπὶ γῆς αἴτησιν κήρυκας τῶνδε εἵνεκα· πρότερον Δαρείου πέμψαντος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο, οἱ μὲν αὐτῶν τοὺς

αἰτέοντας ἐς τὸ βάραθρον οἱ δ' ἐς φρέαρ ἐμβαλόντες ἐκέλευον γῆν τε καὶ ὕδωρ ἐκ τούτων

φέρειν παρὰ βασιλέα. [2] τούτων μὲν εἵνεκα οὐκ ἔπεμψε Ζέρξης τοὺς αἰτήσοντας·

ὅτι δὲ τοῖσι Ἀθηναίοισι ταῦτα ποιήσασιν τοὺς κήρυκας συνήνεκε ἀνεθέλητον γενέσθαι, οὐκ

ἔχω εἶπαί τι, πλὴν ὅτι σφέων ἡ χώρα καὶ ἡ πόλις ἐδηιώθη. ἀλλὰ τοῦτο οὐ διὰ ταύτην τὴν αἰτίην δοκέω γενέσθαι.

7,CXXXIV. τοῖσι δὲ ὧν Λακεδαιμονίοισι μῆνις κατέσκηψε Ταλθυβίου τοῦ Ἀγαμέμνονος κήρυκος. ἐν γὰρ Σπάρτη ἐστὶ Ταλθυβίου ἱρόν, εἰσὶ δὲ καὶ ἀπόγονοι Ταλθυβιάδαι καλούμενοι, τοῖσι αἰ κηρυκῆαι αἰ ἐκ Σπάρτης πᾶσαι γέρας δέδονται. [2] μετὰ δὲ ταῦτα

τοῖσι Σπαρτιήτησι καλλιεργῆσαι θυομένοισι οὐκ ἐδύνατο· τοῦτο δ' ἐπὶ χρόνον συχνὸν ἦν σφι.

ἀχθομένων δὲ καὶ συμφορῇ χρεωμένων Λακεδαιμονίων, ἀλῆς τε πολλάκις συλλεγομένης καὶ κήρυγμα τοιόνδε ποιουμένων, εἴ τις βούλοιο Λακεδαιμονίων πρὸ τῆς

Σπάρτης ἀποθνήσκειν, Σπερθίης τε ὁ Ἀνηρίστου καὶ Βοῦλις ὁ Νικόλεω, ἄνδρες Σπαρτιῆται φύσι τε γεγονότες εὖ καὶ χρήμασι ἀνήκοντες ἐς τὰ πρῶτα, ἐθελονταὶ ὑπέδυσαν ποινήν τισαι Ζέρξη τῶν Δαρείου κηρύκων τῶν ἐν Σπάρτη ἀπολομένων. [3] οὕτω Σπαρτιῆται τούτους ὡς ἀποθανευμένους ἐς Μήδους ἀπέπεμψαν.

7,CXXXV. αὕτη τε ἡ τόλμα τούτων τῶν ἀνδρῶν θώματος ἀξίη καὶ τάδε πρὸς τούτοις

τὰ ἔπεα. πορευόμενοι γὰρ ἐς Σοῦσα ἀπικνέονται παρὰ Ὑδάρνεα· ὁ δὲ Ὑδάρνης

ἦν μὲν γένος Πέρσης, στρατηγὸς δὲ τῶν παραθαλασσίων ἀνθρώπων τῶν ἐν τῇ Ἀσίῃ· ὅς

σφεας ξείνια προθέμενος ἰστία, ξεινίζων δὲ εἶρετο τάδε. [2] "ἄνδρες Λακεδαιμόνιοι, τί δὴ

φεύγετε βασιλεῖ φίλοι γενέσθαι; ὁρᾶτε γὰρ ὡς ἐπίσταται βασιλεὺς ἄνδρας ἀγαθοὺς τιμᾶν, ἐς ἐμέ τε καὶ τὰ ἐμὰ πρήγματα ἀποβλέποντες. οὕτω δὲ καὶ ὑμεῖς εἰ δοίητε ὑμέας

αὐτοὺς βασιλεῖ, δεδόξωσθε γὰρ πρὸς αὐτοῦ ἄνδρες εἶναι ἀγαθοί, ἕκαστος ν ὑμέων ἄρχοι γῆς Ἑλλάδος δόντος βασιλέος." [3] πρὸς ταῦτα ὑπεκρίναντο τάδε. "'Ὑδάρνες, οὐκ ἐξ ἴσου γίνεται ἡ συμβουλίη ἢ ἐς ἡμέας τείνουσα. τοῦ μὲν γὰρ πεπειρημένος συμβουλεύεις,

τοῦ δὲ ἄπειρος ἐών· τὸ μὲν γὰρ δοῦλος εἶναι ἐξεπίστεται, ἐλευθερίας δὲ οὐκ ἔπειρήθης, οὐτ' εἰ ἔστι γλυκὺ οὐτ' εἰ μή. εἰ γὰρ αὐτῆς πειρήσαιο, οὐκ ἂν δόρασι συμβουλεύοις ἡμῖν περὶ αὐτῆς μάχεσθαι, ἀλλὰ καὶ πελέκεσι."

7,CXXXVI. ταῦτα μὲν Ἰδάρνεα ἀμείψαντο. ἐνθεῦτεν δὲ ὡς ἀνέβησαν ἐς Σοῦσα καὶ βασιλεί ἐς ὄψιν ἦλθον, πρῶτα μὲν τῶν δορυφόρων κελευόντων καὶ ἀνάγκην σφι προσφερόντων προσκυνέειν βασιλέα προσπίπτοντας, οὐκ ἔφασαν ὠθεόμενοι ὑπ' αὐτῶν ἐπὶ κεφαλὴν ποιήσειν ταῦτα οὐδαμὰ· οὐτε γὰρ σφίσι ἐν νόμῳ εἶναι ἄνθρωπον προσκυνέειν οὐτε κατὰ ταῦτα ἦκειν. ὡς δὲ ἀπεμαχέσαντο τοῦτο, δευτέρᾳ σφι λέγουσι τάδε καὶ λόγου τοιοῦδε ἐχόμενα [2] "ὦ βασιλεῦ Μήδων, ἔπεμψαν ἡμέας Λακεδαιμόνιοι

ἀντὶ τῶν ἐν Σπάρτῃ ἀπολομένων κηρύκων ποινήν ἐκείνων τίσοντας," λέγουσι δὲ αὐτοῖσι

ταῦτα Ζέρξης ὑπὸ μεγαλοφροσύνης οὐκ ἔφη ὅμοιος ἔσεσθαι Λακεδαιμονίοισι· κείνους

μὲν γὰρ συγγέει τὰ πάντων ἀνθρώπων νόμιμα ἀποκτείναντας κήρυκας, αὐτὸς δὲ τὰ ἐκείνοισι ἐπιπλήσει ταῦτα οὐ ποιήσειν, οὐδὲ ἀνταποκτείνας ἐκείνους ἀπολύσειν Λακεδαιμονίους τῆς αἰτίας.

7,CXXXVII. οὕτω ἡ Ταλθυβίου μῆνις καὶ ταῦτα ποιησάντων Σπαρτιητέων ἐπαύσατο τὸ παραυτικά, καίπερ ἀπονοστησάντων ἐς Σπάρτην Σπερθιέω τε καὶ Βούλιος. χρόνῳ

δὲ μετέπειτα πολλῶ ἐπηγέρθη κατὰ τὸν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων πόλεμον, ὡς λέγουσι Λακεδαιμόνιοι. τοῦτο μοι ἐν τοῖσι θειότατον φαίνεται γενέσθαι. [2] ὅτι μὲν γὰρ

κατέσκηψε ἐς ἀγγέλους ἡ Ταλθυβίου μῆνις οὐδὲ ἐπαύσατο πρὶν ἢ ἐξηλθε, τὸ δίκαιον οὕτω ἔφερε· τὸ δὲ συμπεσεῖν ἐς τοὺς παῖδας τῶν ἀνδρῶν τούτων τῶν ἀναβάντων πρὸς βασιλέα διὰ τὴν μῆνιν, ἐς Νικόλαν τε τὸν Βούλιος καὶ ἐς Ἀνήριστον τὸν Σπερθιέω,

ὅς εἶλε Ἀλιέας τοὺς ἐκ Τίρυνθος ὀλκάδι καταπλώσας πλήρεϊ ἀνδρῶν, δῆλον ὦν μοι ὅτι

θεῖον ἐγένετο τὸ πρῆγμα ἐκ τῆς μῆνις· [3] οἱ γὰρ πεμφθέντες ὑπὸ Λακεδαιμονίων ἀγγελοι ἐς τὴν Ἀσίην, προδοθέντες δὲ ὑπὸ Σιτάλκεω τοῦ Τήρεω Θρηίκων βασιλέος

καὶ Νυμφοδώρου τοῦ Πύθεω ἀνδρὸς Ἀβδηρίτεω, ἦλωσαν κατὰ Βισάνθην τὴν ἐν Ἑλλησπόντῳ, καὶ ἀπαχθέντες ἐς τὴν Ἀττικὴν ἀπέθανον ὑπὸ Ἀθηναίων, μετὰ δὲ αὐτῶν καὶ Ἀριστέας ὁ Ἀδειμάντου Κορίνθιος ἀνήρ. ταῦτα μὲν νυν πολλοῖσι ἔτεσι ὕστερον ἐγένετο τοῦ βασιλέος στόλου, ἐπάνειμι δὲ ἐπὶ τὸν πρότερον λόγον.